

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้บริการรถไฟสายเหนือ

โดย

นายสุทิน มานะจิตต์

กุมภาพันธ์ 2546

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์น้ำเพชร วินิจชัยกุล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้บริการของผู้ใช้บริการทางรถไฟแห่งประเทศไทย ในเส้นทางสายเหนือ กรุงเทพฯ-เชียงใหม่-กรุงเทพฯ และศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการใช้บริการของผู้ใช้บริการทางรถไฟแห่งประเทศไทย ในเส้นทางสายเหนือ กรุงเทพฯ-เชียงใหม่-กรุงเทพฯ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้บริการโดยสารทางรถไฟ (สายเหนือ) ด้วยการใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ และทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยมีดังนี้ กลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บริการรถไฟส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 35 - 44 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักบริหารหรือนักธุรกิจหรือนักการตลาด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของผู้โดยสารส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท วัตถุประสงค์ของการใช้บริการรถไฟในการเดินทางของผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นการเดินทางไปหรือกลับจากการท่องเที่ยว

จุดหมายปลายทางของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ ความคิดเห็นต่อการใช้บริการรถไฟ (สายเหนือ) ในด้านบริการ ด้านความสะดวกในการซื้อและจองตั๋ว ด้านเวลาในการเดินทาง ด้านระบบความปลอดภัย และด้านความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการ มีความคิดเห็นในระดับน้อยกับการโจรกรรม/จี้ปล้น และความคิดเห็นต่อการใช้บริการครั้งต่อไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะกลับมาใช้บริการอีกแน่นอน

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการใช้บริการรถไฟประเภทต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการรถไฟพบว่า เพศ อายุ และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการรถไฟประเภทต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการรถไฟ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจุดหมายปลายทางมีความสัมพันธ์กับการใช้บริการรถไฟประเภทต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการรถไฟ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาปัจจัยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการมีความสัมพันธ์ต่อการใช้บริการของผู้ใช้บริการรถไฟ พบว่า ปัจจัยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถไฟด้านบริการ ด้านความสะดวกเวลาในการเดินทาง ด้านระบบความปลอดภัย และด้านความสะอาดมีความสัมพันธ์ต่อการใช้บริการรถไฟ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Cooperative Economics

FACTORS RELATED TO USING NORTHERN – ROUTE TRAIN SERVICE

By

SUTIN MANAJIT

FEBRUARY 2003

Chairman: Lecturer Numpet Winichakule

Department/ Faculty: Department of Agricultural Economics and Cooperatives,

Faculty of Agricultural Business

The aim of this research was to study factors related to using the Northern - Route train service – Bangkok – Chiang Mai – Bangkok as well as the problems and needs of the travelers. Data were collected from a sample of 400 travelers, representing the users of the train transport, to a questionnaire. These were statistically analyzed using SPSS/PC⁺ package.

Results showed that the travelers were mostly males, ages between 35 – 44 years and Bachelor's degree holders. Their careers were executives, businessmen, and sales men with monthly income ranging 10,001 – 20,000 baht and monthly expenditures ranging 5,001-10,000 baht. The main reason for them taking the train was for tourism purposes.

The main destination of the travelers was Bangkok and Chiang Mai. The opinions of the travelers concerning the services, conveniences, ticket reservation, travel schedule, safety and cleanliness were also surveyed. Their overall opinion was average. However, their opinion regarding crimes/robberies was very low. The general opinion of the travelers was to avail of the train transport services continuously.

Statistical analyses of the factors related to using the train transport services showed that sex, age, career of the travelers/users have no relation and statistically significant at 0.05 level. On the other hand, educational attainment, monthly income, monthly expenses and destination of travel have relations on using the train transport services, which were statistically significant at 0.05 level.

Factors as opinions of the travelers showed that their opinions on the services, travel schedule, conveniences, safety measures, cleanliness were related to their choice of using the train transport services which were statistically significant at 0.05 level.